

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah. -
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov:

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States.
Issued every day except
- Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 211. — ŠTEV. 211.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 9, 1913. — TOREK, 9. SEPTEMBRA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote.

OSMA SEJA
dne 5. septembra 1913.
(Nadaljevanje.)

5. Generalni zbor tvorijo vsi stalni uradniki, začasni odbori in delegati krajevnih društev Jednote, kateri se izkazujejo z pravilno potrjenim poverilnim listom od svojega društva.

6. Konvencija ima popolno moč in pravico delati vse zakone in pravila za Jednote, kakor tudi za vse spojeno krajevna društva. Za spremembo glavnih točk pravil in zakonov Jednote je potrebna absolutna večina vseh oddanih glasov navzočih zborovalev. Druge važne točke kakor ime, ustanova, asesmente, boln. podpora, smrtnina, se morejo spremeniti samo z dve-tretjinsko večino.

7. Na vsakem generalnem zborovanju Jednote mora v to izvoljeni odbor natanko pregledati vse knjige in račune ter celo poslovanje Jednotino od zadnje konvencije in rezultat predložiti generalnemu zboru.

8. Blagajna Jednote se mora natanko skontrirati, svete v raznih skladih pregledati, asesmente prečitati in po potrebi spremeniti ali spopolniti, ter druga v pravilih navedena poslovanja spopolniti.

9. Generalno zborovanje Jednote mora predsednik voditi natanko po predpisih pravil in navodil. Vsak delegat ali uradnik Jednote, naryoč na glavnem zborovanju, se lahko kaznuje, kakor odločni predsednik, vendar pa mora konvencija z nadpolovično večino potrditi tak odlok.

10. Vsi zborovalevi naj zasedejo svoje prostore takoj ko se seja priene; če kdo pride pozneje, se mora pri predsedniku opravičiti. Poverilni odbor mora paziti, da ne pride k seji kak neopravičen.

11. Nobenemu uradniku, odborniku ali zastopniku krajevnega društva na generalnem zborovanju ni dovoljeno motiti koga v njegovem govoru, ačas njegovega govora ne presegajo določenih pet minut, razen če dobri dovoljenje od predsednika konvencije; nihče ne sme stajati ali ostavljati dvoran, dokler si kak govor končan.

12. Ce želi kdo izmed zborovalcev govoriti, mora pristati predsednika generalnega zborovanja za dovoljenje. V vseh svojih govorih se mora vsakdo vesti dostojno in nikar ne uporabljati žaljivih besed; ako vstane dva ali več članov naenkrat, določi predsednik s pomočjo poverilnega odbora, kdo ima prednost. Nihče ne sme govoriti več kot enkrat o enem predlogu, dokler niso govorili vsi, ki so prosili za besedo.

13. Noben predlog ni veljaven in se ne more dati na glasovanje, dokler ni bil podprt, ali kakakega navzočega delegata ali uradnika; kadar je predlog pravilno potrjen, se mora o njem pravilno glasovati in zaključiti, predno se preide na druge točke.

14. Vsi ukrepi in določbe na generalnem zborovanju se morajo pravilno ukuščiti v zapisnik ali protokol Jednote; vsak tak zapisnik mora biti potrjen od večine navzočih delegatov in podpisani od predsednika konvencije, predno se zborovanje zaključi Ta zbor.

Krasni in brzi parnik (Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON

odpluje v soboto dne 13. septembra

vožnja do Trsta same 13. dni.

do Trsta ali Reke - - \$37.00
do Ljubljane - - \$38.18
do Zagreba - - \$38.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večja suma \$4.00 več za Cestransko, na stroke polovica. Ta oddelki posebno držinam pripravljamo.

Vožnje liste je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Upliv socijalizma.

Republikanski senatorji se zavzemajo za konfiskacijo velikih premoženj.

Washington, D. C., 8. sept. — V senatu si je dovolil včeraj progressivni senator Norris neko posebnost ob prilikli tarifne debate. Karakteriziral je velika premoženja ter posebno omenil ono mlašino Astorja. Vložil je tudi amendment k postavki o zapuščinskem davku, v katerem se določa zapuščinski davek enega odstotka na \$50,000 do 75 odstotkov na zaupnične, ki presegajo 50.000 000 dolarjev.

16. Vsak predlog za spremembo kakršne glavne točke v pravilih in zakonih Jednote ali krajevnih društev mora biti pravilno spisan, potrjen od večine vseh navzočih zborovalev ter predložen pravilnemu odboru za uvrstitev v pravila.

17. Vsi predlogi, ki so stavljeni in potrjeni na generalnem zborovanju Jednote, morajo priti v zapisnik, naj bodo že sprejeti ali ne, izvzemši predlog, ki bi po njej zbornice Jednoti ali pa drugov.

18. Zadnji dan generalnega zborovanja se morajo voliti in namestiti novi uradniki Jednote; toda odgovornost svojih uradov obdrža še starci uradniki, dokler no izvoljeni ne predložijo svojih poročev za vstavitev v pravila.

19. Izvredna konvencija se vrši, če predlagata dve tretjini glavnega odbora ali pa deset društev iz desetih različnih držav, ki pa morajo imeti eno desetino članstva. Jednote in če sklenejo tako tri četrte splošnega glasovanja izvoljeni.

20. Generalni zbor ima najvišjo moč sestavljati vse zakone in pravila Jednote, ki ostanejo v veljavi do prihodnjega glavnega zborovanja. Spremeniti se zamorce le potom splošnega glasovanja v smislu teh pravil.

Člen 8.

Točka 53. ostane nespremenjena.

Točka 54. ostane nespremenjena.

Točka 55. se črta.

Točka 56. ostane po starem.

V točki 57. se črta prvi odstavek: "Kadar je več kandidatov za kakršno mesto ali urad Jednote, se voli z listki", in se nadomesti: "Volitev se vrši z listki."

Točka 58. se spremeni in se glasi takole: "V slučaju, da se kak pravilno urad pri Jednoti izprazni med letom ali pred generalnim zborovanjem, se vrši nadomestna volitev potom občne volitve; glavni odbor v to priporoča tri kandidate, začasnega odbornika pa imenuje predsednik.

Točka 59. se spremeni in se glasi takole: Izid redne ali izvaredne volitve uradnikov mora biti priobčen v glasilu Jednote vsaj v tridesetih dneh po volitvi. Kdor je pravilno izvoljen v Jednotni urad, ga mora sprejeti. Opravitev se lahko z zadostnim vzrokom, katerega mora navesiti glavnemu

zboru.

Znameniti manevri.

Vratislava, Nemška Šlezija, 8.

sept. — Danes se je pričel tu v

navzočnosti nemškega cesarja veliki manevri, kateremu prisostvuje grški kralj Konstantin in njegov sin saški kralj Friderick August ter načelniki generalnih štabov Avstrije, Italije in argentinske republike. Vaj se vdeležita dva armadna zbor. Aeroplani in zrakoplovom se bo prvič nudila prilika, da igrajo vojno v zraku. Dosedaj se je aeroplane in zrakoplove uporabljalo pri rekonstrukciji terena.

Rothschildov unuk zbolel.

Chicago, Ill., 8. sept. — Erih pl.

Goldschmidt, Rothschild, unuk

znanega bankirja Viljema Roth-

schilda, je težko zbolel in se na-

haja v nekem tukajšnjem hotelu.

Njegov zdravnik dr. Warendorf

upa, da bo ozdravljen.

Najdenega trupla še niso identificirali.

Izginila je pomočnica nekega indijskega čarovnika. Policia ve, kje je bilo kupljeno blago.

NOVA ODKRITJA.

Nesrečno se začeli razkosavati, ko je bila še pri življenju. Rok in glave niso dobili.

Blago, v katerega je bil zavij spodnji del trupla, ki so ga našli v reki Hudson, je bilo kupljeno pri trgovcu George Sachsu, štv. 2762. Ave. Sachs ima dvanajst takih kosov, dva je že prodal. Ce se posreči najti policiji omenjena dva kupca, bo našla tudi z lako morilice.

31. avgusta je nenadoma izginal Jeanette Genevieve Norman

asistentinja nekega indijskega čarovnika v Palisade Amusement Parku.

Na levu ramu najdenega trupla

so lahko opazi modrikast odtis,

ki ima podobno črkovo "L".

Mormona je s svojim gospodarjem in

indijanskim čarovnikom, predstavlja

naš prihor, ko je obudi čarovnik

od smrti. Ležala je v krsticu,

in ko ji je on zapovedal, je priti

na gumb, nakar jo je vzmet

vrge pokoncu. Samo je večkrat

trippovedovala, da ji je vzmet na

pravil na ramenu nekako črki "L"

podoben odtis. To odkritje je za

policijo izvareno velikega pomena.

Dr. Timothy D. Lehavé iz New

Yorka je natančno preglejal

najdeno telesno delo in postal sled

če izjavilo.

1. Iztev je bila že šest mesecov

v blagovljivem stanu.

2. Surt je nastopila vsed izkravljavljena.

4. Truplo je začelo kosati več

oseb, ki so ga nesrečnica še pri

življenju. Osebe, ki so napravile

to grozovitost so morale biti že

vsaj deloma zdravniško naobra

žene.

Kljub neprestarem iskanju se

dosedaj niso našli glave in rok.

Policija dobiva venomer anonimna pisma z različnimi vrjetnimi in nevrjetnimi podatki o umoru.

Konstabljerja, ki je Jeroma are-

trial, sploh ni bilo pred sodiščem.

Ko ga je sodnik oprostil, so ta-

kaj sporočili Thawu, ki se je izra-

nil, da ga veseli, da ni imelo kar-

tanje nobenih slabih posledic.

V Ottawa, glavnem kanadskem

mestu, se splošno govorji, da se bo

Thawova zadeva še najmanj dve

leti obravnavala. Juristi so pre-

pričani, da bo v celi stvari odlo-

čevalo najvišje sodišče na Angle-

škem.

To tega časa tudi ne sme nasel-

niška oblast poslati zločincu čez

mejo.

V Montreal je prišla Thawova

sestra in njen mož. Pridružuje

tuji mati, ki je že najela krasno

stanovanje v najfinijem hotelu.

Znameniti manevri.

Vratislava, Nemška Šlezija, 8.

sept. — Danes se je pričel tu v

navzočnosti nemškega cesarja veliki manevri, kateremu prisostvuje grški kralj Konstantin in njegov sin saški kralj Friderick August ter načelniki generalnih štabov Avstrije, Italije in argentinske republike. Vaj se vdeležita dva armadna zbor. Aeroplani in zrakoplovom se bo prvič nudila prilika, da igrajo vojno v zraku. Dosedaj se je aeroplane in zrakoplove uporabljalo pri rekonstrukciji terena.

Rothschildov unuk zbolel.

Chicago, Ill., 8. sept. — Erih pl.

Goldschmidt, Rothschild, unuk

znanega bankirja Viljema Roth-

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANZ SAKSER, President
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan,
New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canadu \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse 4.50
" pol leta 2.55
" leto 1.70
" GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemali nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisni in osobnosti se ne
pričujejo.Dosez ne je blagovoli pošljati po
Money Order.Pri spremembah kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejne
naučiliče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošljivatvam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**

22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Kaj bo s tarifno pred- logo?

Aprila meseca je sklical predsednik Wilson kongres k posebnemu zasedanju, da reformira tarif. Deželi in prebivalstvu se je obljubilo, da se bo vprašanje resilo v najkrajšem času. Takrat je demokratična stranka kontrolirala senat in poslansko zborovno. Na noben način pa naj ne bi trajala negotovost dalje kot do sredine poletja. Kljub temu pa še vedno visi vprašanje tarifne predloga. V četrtek se je glasilo, da se bo glasovanje glede tarifne predlage vršilo pretekel soboto. Nato se je celo zadevo zopet preložilo na prihodnjo sredo.

Medtem pa ne ve trgovski svet, pri čem da je Celotna kupčija potriva, ker hoče vsakdov vedeti, kako urediti svoje razmere, ker bi se v vsakem momentu lahko izvršile važne izpremembe. To velja za tukajšnje tvorničarje in trgovce in tudi za uvaževanje. Z odobrenjem tarifne predlage se splošno pričakuje novega pravilnika trgovine.

Vsprije teh razmer je dolžnost predsednika Wilsona, da konečno izpolni svojo obljubo ter oprosti trgovski svet dvomov in prisiljenega brezdelja, v katerem se nahaja sedaj. Ako uporabi on svoj vpliv, potem se morajo senatorji ukloniti, ako hočejo ali nočejo. Temu vedno žal zavlačevanje je treba storiti enkrat konec. Prebivalstvo se je konečno naveličalo poslušati te govorje ter noče več verjeti praznem obljubam. Naroč hoče videti enkrat dejanja. Za vsako nadaljnjo zavlačevanje pa bo odgovoren predsednik Wilson sam.

Kdo je kriv bolgarske nesreče?

Dopisnik sarajeve "Srpske Riječi" se je razgovarjal z intelijentnim Bolgarom, ki se nahaja tamkaj nameščenimi bolgarskimi ujetniki.

Na vprašanje, zakaj so Bolgari pričeli z vojno, je odgovoril Bolgar:

"Narod ni pričel vojne, pričel jo je — nos."

"Kak nos?" je vprašal dopisnik.

"Car Ferdinand, on je pričel vojno. Toda ne radi prvenstva Bolgarske na Balkanu, ker bi radi tega lahko vojno za nekaj let odložil, marveč začel je vojno zaradi svoje častihlepnosti, zaradi svoje blazne in besne ambicije, da bi postal balkanski car..."

"Pa kaj misli vaš car in kaj namerava storiti?" je pripomnil sarajevevi dopisnik.

Bolgarski ujetnik je odgovoril: "Ne vem, kaj misli, in tudi ne vem, kaj namerava storiti, vem pa dvoje: 1. da je on glavn krijevec te vojne in 2. da se zanj ne bo vse zrečno končalo. Motite se vi v Srbiji in motijo se v Rusiji in v Avstriji, ako misljijo, da je

Ferdinand igrača v rokah Makedonev. Nasprotino je res: Makedoneci so igrača v njegovih rokah. On je povzročitel vojne in njeve ambicije so silno velike. Morda ne veste tega-le: On je izsilil, da je sobranje (državni zbor) sprejelo zakon, s katerim se carju daje pravica, da lahko osebno sklepa s tujimi vladarji in državami zvezne in pogodbe in da sam vodi zunanjno državno politiko. Njegovi ljudje so bili s tem zadovoljni, samo so zahtevali denar, koncesije, dobave itd. In kaj se je zgodilo? Naša vlada je sklenila zvezo s Srbijo proti Turčiji, kar sam je istočasno sklenil zvezo z Avstrijo proti Srbiji, a takoj nato je ponudil zvezo Rusiji proti Avstriji... Vidite, takšen je naš vladar! Lahko rečem, v Evropi ni človeka z večjim nosom, z večjo častihlepnostjo, z večjim apetitem in samoljubjem."

"Pa kaj mislite, da se sedaj lahko zgodi na Bolgarskem?" je zopet vprašal dopisnik.

"Ferco je zelo okreten človek. Za vso to nevreč mora biti kdo krv. On je že našel kriveca: pred Rusijo je proglasil za kriveca generala Savova, pred Avstrijo bivšega ministrskega predsednika dr. Daneva, pred Evropo pa bo obdolžil sedanje ministre: dr. Radislavova in dr. Genadijeva. General Savov je sicer neznan človek, ali on je predstavitelj avstrijskega stambulovizma, in je predzren kakor kak buldog. S to svojo predzrostjo si je on že napoklju miliione. Toda ni sam, za njim je se cela družina lopovov in grabežljivev. V Sofiji ni višjej uradnika, zlasti ne Makedone, ki bi ne imel umazanih prstov in ki bi ne spadal v kriminal. V Sofiji se je v zadnjih dvajsetih letih strašno kradlo na vseh koncih in krajih.

Razni Savovi in drugi so s polnimi rokami grabili in grabili v Ferdinandovih žepov. Vsi bi zaslužili, da se jih zapre, toda Ferdinand tega noče, ne sme in ne more storiti. Čisto gotovo je namreč, da bi to Damjan vzdignil z eno samo roko. Tudi obraz je bil droben in bel, rjava oči pa so se smejale in so pozdravljale.

Damjan je obstrbel, zasmehalo se mu je v sreču, hitro je stopil do nje in jo je prijel pod pazduho. "Kdo si?" je vprašala in se je prestrašila.

Sklonil se je k nji in je odgovoril v nerodnem jezikom in nerodnem glasom:

"Damjan sem, kovač, iz morskih krajev doma, in bi rad sel s teboj, da te spremim do vrat, ker si lepa!"

Pogledala mu je v obraz z večim očmi in se je nasmehnila. "Pa pojdi!"

Tako sta brez dolgih besed sklenila prijateljstvo za zmirom.

"Povedal si, kdo da si?" je rekla. "Ampak nič drugega ne vem o tebi, ne kako in ne kaj!"

"Damjan sem, kakov sem rekel, in kovač, stanujem pa skorat, kjer sva se srečala. In ko maj sem te ugledal, sem te rad imel. Zdaj pa mi ti povej, kdo da si, zato da bom še bolj vesel!"

"Meni je ime Štefka, moj oče je pismosna, moja mati je bolna; jaz pa hodim v tvornico in pletenje tiste rute, ki imajo dolge čipke; štiri goldinarje zasluzim na teden!"

Damjanu je šnila kri v lica in sram ga je bilo; zakaj rad jo je imel.

"Za štiri goldinarje... Kaksen pa je gospodar?"

"Hud človek je!"

"Ali ti je kaj rekel?"

Damjanu se je tresel glas, Štefka pa je molčala in je pogledovala v tla.

Obadvata sta molčala dolgo in obema je bilo težko pri sreču.

In ko je nehal molk, sta se prijela za roko.

"Nič se ne boj!" je rekel Damjan. "Zmirom bom ob tvosti strani; kadar bo potreba, samo reci, pa te bom od daleč slišal!"

"Saj ni potreba", je rekla Štefka, "da bi te klicala! Komaj se bom spomnila nate, pa ne bo buda nobena beseda več!"

"Zdaj pa povej!", je rekel Damjan, "kako in kaj! Po mojih mislih je, da bi napravila kar takoj poroko in svatbo!"

"Pa budi po tvoji volji; samo treba je, da te pokažem očetu in materi!"

Tako sta vse do konca ukrenila in sama nista več vedela, kaj bi besedovala; kajti sreč je bilo polno ljubezni in lepih misli.

Pred nekaterimi dnevi pa sem govoril v kavarni s človekom, ki mu je bil podoben.

"Zakaj?", je rekel. "Zakaj imaš v loneu samo tiste temne barve, od sive do črne? Iz krajev slike, kjer si doma. In tvoje ulice so prazne in ozke, tvoje hiše so kakov ječe v ubožnice, tvoji ljudje so bolni od rojstva, jetični, mrki in tisti, da bi se jim člo-

vek ognil. Jaz pa sem bil v tistih krajih in nisem videl ne takih učil, ne takih hiš in ne takih ljudi! Ti imas nadočenike hudo zamegle, da ne vidiš veselih oči; imas posluh močno potvoren, da ne slišiš veseloga smeha. Jaz pa sem videl drugačne ulice, drugačne hiše in drugačne ljudi!"

Nadalje pa je še rekel:

"Trpljenje, o katerem govoris, je karok črna, nepremagljiva in nespremenljiva usoda. Nikar ni sem videl obrazov, ki bi imeli isto črno znamenje na čelu. Tvoje oko je kakor začaran; namesto da bi video celo podobo, kakor je svetla in temna, vidi samo njev mrzlo senco. Otroka vidiš, katero je ponudil zvezo Rusiji proti Avstriji... Vidite, takšen je naš vladar! Lahko rečem, v Evropi ni človeka z večjim nosom, z večjo častihlepnostjo, z večjim apetitem in samoljubjem."

"Po žganju smrdi, nesrečnik!"

je spreklo Damjana. Štefka pa

je slišala njegovo tiho misel in je zardela od sramu in žalosti. Damjan je sedela v starinskem nastanju, globoko sključena, v blazinu zakopana, in se je ozrla z velikim, radovednim pogledom na Damjana.

"Ne bo več dolgo!" je pomisli Damjan, ko je viden njen obraz. Oče ga je pozdravil z veselim glasom in mu je stiskal roko.

"Po žganju smrdi, nesrečnik!" je spreklo Damjana. Štefka pa je slišala njegovo tiho misel in je zardela od sramu in žalosti. Damjan je pogledal z ljubezni, in se je nasmehnil, da bi jo potolnil.

Izba je bila siromašno opremljena; pritajena bridkost je bila zapisana na zidu in skrb je sedela za pečjo. Tako se je ozrl Damjan in je vse pregledal in premisil z enim samim pogledom.

"Ona trpi, kakor ne bi smela, če bi bila pravica drugačna, ne je! Oče, ta suhi, motnooki, rdečenosi pijane, ne vidi nič in ne misli nič, komaj na službo," nesrečnik! Mati je vajenača trpljenja, morda ga se ne čuti več. Samo ona čuti, ves tovor je na njih plečih, na teh slabih, otroških. In še nasmehja se, otrok, nosi križ, da ji reže v ramo, pa se smehja! Jaz pa bom prevabil svojo križ in sram, da bi vodil v tem delu. Štefka pa je slišala njegovo trpljenje, zato ker sem močan, in te bom odrešil!"

Ko je vse tako dognal in razčistil, je bil dobre volje, kakor po storjenem težkem delu. Štefka je kuhalo čaj in tudi maslenega kruha je prinesla. Damjan pa je razložil očet vse natankino in po vrsti, odkod da je doima, kako služi kruh in kako da misli s potom. Zdela se mu je, da oče ne posluša tako, kakor je treba poslušati važne besede; nasmehnil se je včasih s sladkim nasmehom in je pokimal takrat, ko ni bilo čemu kiniti. Nenadoma je vstopil in je stopil v kuhinjo; ko se je zavrnil, Ko so pa naenkrat drugi gospodje enega iz svoje srede jeli in nazivati "Veličanstvo", je spoznala njele utrjevanja. Kralj pa je dejal: "Pomirite se, gospa, kralj ni nalezljiva bolezen." In nekoč je stal kralj na peronu, ko je prihajal vlak, Skozi okno III. razreda je klicala nanj kmetica: "Boste tako prijazni, gospod, ponaučite mi malo!" Pa mu je podajala z voza oguljeno popotno torbo in težko košaro. Kralj je gledeval, kako bi. Pa je lepo vzel torbo in težko košaro, pomagal kmetici z voza in ji nesel prtljago v čakalnico. Zdaj ga zagledajo njeni bridkosti, ali kralj jim pominige, da naj pusti. In v čakalnici se je s težavo ubranil načitnine, ki mu jo je usiljevala preprosta ženica.

Nastolil je globo ob dlan, oči so mu zalihe s solzami.

Damjana je spreklo kakor stud.

"Niso se iz sreča, iz žganja so izlile solze... Še ne misli natio — od njenih skrb bi živel in od njenih bridkosti, pa bi še kolj zraven!"

Tudi po materinih licih so tekle solze, ampak obraz je ostal bleš in miren, brez misli.

Damjanu je bilo, kakor da je leglo nekaj pustega in sivega v njegovo srečo; vse veselje je ugasio. Ko se je poslovil, je bil hudo prestrašen in poln globokega usmiljenja.

"Eno samo uro — pa sem že komaj dihal, kakor da je bila kuga v zraku. Oma, svetinja, pa se smehja, nosi križ in se smehja!"

Tisti večer je visoko vzkliknila njegova ljubezen in je prepadel s koreninami vse njegovo srečo.

(Dalje prihodnjič.)

Nastolil je globo ob dlan, oči so mu zalihe s solzami.

Damjana je spreklo kakor stud.

"Niso se iz sreča, iz žganja so izlile solze... Še ne misli natio — od njenih skrb bi živel in od njenih bridkosti, pa bi še kolj zraven!"

Tudi po materinih licih so tekle solze, ampak obraz je ostal bleš in miren, brez misli.

Damjanu je bilo, kakor da je leglo nekaj pustega in sivega v njegovo srečo; vse veselje je ugasio. Ko se je poslovil, je bil hudo prestrašen in poln globokega usmiljenja.

"Eno samo uro — pa sem že komaj dihal, kakor da je bila kuga v zraku. Oma, svetinja, pa se smehja, nosi križ in se smehja!"

Tisti večer je visoko vzkliknila njegova ljubezen in je prepadel s koreninami vse njegovo srečo.

(Dalje prihodnjič.)

Nastolil je globo ob dlan, oči so mu zalihe s solzami.

Damjana je spreklo kakor stud.

"Niso se iz sreča, iz žganja so izlile solze... Še ne misli natio — od njenih skrb bi živel in od njenih bridkosti, pa bi še kolj zraven!"

Tudi po materinih licih so tekle solze, ampak obraz je ostal bleš in miren, brez misli.

Damjanu je bilo, kakor da je leglo nekaj pustega in sivega v njegovo srečo; vse veselje

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

NI JIM TREBA DOKAZOV

GOVORE SAMI ZA SE.

Vspah po zaslugu.

Na ovinku.

—o—

Dr. Ivo Šorli.

—o—

Naenkrat, nepräkovanovo je zasmele, da je naglo obrnil in pogledal skozi okno. Potem pa je podprt z levico svoje čelo in se zazrli vum. V melki čerti se je vzpenjal nizek holm od sredne očenske odprtine do vrha, pod to čerto dvoje drevesnih skupin sedi sočne zelene trave, nad njim pa precejšen kos neba.

Stanoval je tu že pet let. Prej dve šot samec, in ko se je poročil, je pregoril svojo prejšnjo gospodinjo, da se je ona umaknila in mu prepustila vse stanovanje. Ni že več mogel zapustiti te prijazne hiše ob znožju edinega gricja daleč naokrog, ki mu je vsaj nekoliko nadomeščal njegove gore sredi teh nezmočno enakomernih ravnin. Posebno pa iz te svoje ljube, svetle sobice ni maral in od te krasne slike v okvirju svojega okna. Vedel je, da bi storil Almi veliko veselje, ako bi prepustil njej ta tih kotiček, a naredil se je gluhega in slepega, ko je nekoč namignila nekaj takega; in odtej je bil.

Zumaj je vršelo močnje in močnje... Čutil je, kako se nekaj taja v njem, in z brezkončno razkošnostjo v srebu je gledal vum. Mesece dni krute vročine, zadnjih dva dneva pa tista topa hudočna soparica; odvadil se je bil že zreti skozi okno. Človek res že ni vedel več, ali je prava narava že čisto umrla ali pa samo padla v brezčuten sen; zdaj pa je hipoma zopet zasopla, globoko in vescelo, in nje dlanjan je bilo kakor dlanjan človeka, in ki hoče zdaj naglo napolnit praznepojne, ko so mu prvi zopet proste.

Prvi grom. Daleč in jedva slišen, samo še zamolklo bobnenje. Kakor je bil ves ta svet okrog njega brez mej in brez ostrih potek, tako je bilo tudi to grmenje izgubljeno čez vse severno nebo, široko in razblinjen, in spominjal se je z nejasnim hrepnenjem onih krepkih, jedrih, ostrih udarov nad divja kipečimi gorami daleč tam gori.

Spreke tik pod slemenom so postajale bolj in bolj nemirne, veliki kostanji pod njegovim oknom pa so stali še vedno skoro nepremimo, in sumelo je v njih že daleč tam gori.

Vstal je bil in stopil k oknu. Par težkih kapelj mu je udarilo z vso silo v obraz, in kostanji so zavrsili močnje. Ozrl se je počasi po sobi, in oko mu je obstalo v zrealu na nasprotni strani. Opozval je pozorno svojo krepko postavo, potem pa je jezno strešel glavo.

Nikdar ni mogel trpeti šibketnežev, in za vse, ki so padli v horbi z usodo, je imel že kot mladenič samo zaničljiv zasmeh. Želel si je celo velikih konfliktov v svojem življenju, le, da bi mogel pokazati ljudem, kaj se pravi: to moč, volja, možnost. In dasi mu je pozneje često vstajala misel, da more biti popolnoma odločen samu popolnoma brezvrčen človek, ni mogel verjeti vendar nikdar, da bi mogel kdaj on sam zaiti v življenje, kakršno živi zdaj.

Gromi so se valili bliže, in bilo je, kakor da dobivajo pocasi trdne oblike; na nebuh bilo mogoče razločevati tuintam mesto, ki je bilo bolj črno nego tisti edini črni oblek, ki je segal od severa do juga, od vzhoda do zahoda. A se vedno so se bili vsi oblaki in sam oblek v vsi gromi eno samo nepretigrano, enakomerno bobnenje.

Naenkrat pa je zagorelo sredne zaveso, skoro navpično nad slemenom holma, in naistem mestu je hip pozneje počelo kratko in silno, in vse drevje je obstalo kakor okamenilo. In na to je zopet privršilo od nekod, da se kostanji sklonili svoje mogočne glave globoko del proti zemlji; in smrek gori na vrhu so se zvijale, kakor bi bile zblaznine strahu, kakor bi hotele oprostiti svoje

kako zaslubi to lepo ime!" si je reklo često takrat.

"Kako zaslubi to lepo ime!" se je nasmehnih ludobno zdaj ter odstranil z okna blazinico, ki je bila premočna. "Vzvišena, nad vse vzvišena! Zdaj bi jo rad samo še videl, kaka bi bila, ako bi jaz — — — recimo, ako bi se jaz pobabil. Prav gotovo bi ne rekle nobene besede, nobenemu človeku bi ne potožila; s svojim minnim, vedno svečanim obrazom bi hodila okrog. In jaz bi postal besen in sirov in bi jo razrazil, ora pa bi vprla svoje mogočne oči vame in bi šla dalje. In če bi jo potem objel? Ne, ona bi me ne sumila od sebe, niti sledu bi me bilo opaziti na njem obrazu, in če bi pritisnil svoje nečiste ustne na njene, bi ne strepetala. In jaz bi se sramoval, gabil samemu sebi, jaz bi — — —

"Toda to so neumnosti!" je udaril z nogo ob tla. "Jaz sploh ne morem postati podel, sirov, ob njej vsaj ne, in moram se pokoriti tej velikosti. In to je nezmočno, to, da moram! Priklenjen sem na njo in moram z njo po tej beli, čisti, ravni cesti, ki jo hodi ona. A na desni in levi je hladen gaj in ozke, zapeljive stranesteži vabijo globoko noter v somrak... In jaz bi hotel s svojo ženo, svojo pravo poročeno ženo včasi tja noter... In da bi me na same pustila kdaj kar naenkrat sred ceste, in hip pozneje bi zazvanel izza svežega, sončnega grmicevja poreden, nedolgorazposajen smeh, in jaz bi planil zanjo!... "

Ustavil se je pri tej sliki in jo užival počasi. Dež je padal mirno, in kostanji so stali nepremimo, da se zlije nanje hladček, kopal. Smreke tam gori pa so šumeli brezkončno daleč nekam... "Toda — Alma! Alma na stranpoti! Kako mučen prizor!" se je nasmehnih prezirljivo. "Zardela bi oba v zadregi in gledala, kako prideva čim prej zopet na — pravo pot.

Ampak vsi ljudje me blagrujejo in vsi pravijo, da je to najsrcejši zakon v vsem tem gnezdu! Kak ugled, kako spoštovanje uživa! Kako se klanjajo moji ženi celi te velečastne dame, ki ne pusti sicer nikogar v miru — vse ji morajo priznati, da je ona najplemenitejša, najlepša, najzobraženostna, najpoštenejša, naj — — — da je skratka posebljeni superlativ."

Neprijeten občutek se ga je postastil pri tej besedi. "Tepec!" je sisknil, "kaj je trebu ti ironije? Ali morda ni res, da stoji visoka nad vsemi drugimi kakor — — — kakor ta-te petdeset metrov visoka krtina tu gori nad pravimi krtinami naše krasne okolice?"

Nekaj kakor obup mu je stisnilo prsi. S studom je začutil, kako se je tudi ta druga, izpočetka poštena primera spačila na koncu v nizkotno, strupeno, podlo karikaturo.

Najhrje niti opazila ni, da je zunaj nevišta, si je mislila. Navsezadne, — čemu tudi? Bilo je vroče, in zbrali so se sopari na nebu. Popolnoma naravno je, da pada zdaj dež; in ker pada ta dež na listje, in je nastal tudi veter, kostanji seveda šumijo.

Ne, tu ji dela krivico! Alma je gotovo očuti poezijo, in njeni duši je globoka, neizmerno globoka — preveč jo je sposnal, da bi dyomil o tem. Pred seboj je viden njene oči, velike, jasne, mirne in tako tiko kakor planinska jezera tam gori. Vanje gleda dan nad dan in so sveta, vanje gleda noč in so črna, okrog njih divja vihar, in zvijajo se sence temnih borov v njih, a sama se nikdar ne zganejo. In vendar ve vsakdo, da niso mrtvi...

Pred sabo je viden njen obraz, nje belo, jasno čelo, belo čisto polt, fina pravilna usta, zdrave, blesteče se, krepke zobe in preproste, bujne kostanjeve lase.

Jasno se je spomiljal praga vtrika, ki ga je naredil naenj ta njen obraz, in njena nekoliko bolj srednje visoka, čvrsta, krasna postava. Označil bi nil vse z eno besedo: ideal. Tu je stala trdna, krepka, zdrava srca pred njim. Trideset let je jecel takrat in spoznal je bil že dovolj sveta in tudi ženska, da je znal ceniti popolnoma takoj dekle, kakršna je bila Alma. "Alma, vzvišena

sedel je izmučen na stol in gledal žalostno vum v te ravne, bledesvetle niti od neba do zemlje. Gromi so bili umagnili v daljave, bliški so bili ugasnili in šumenje je postal tako enakomerno.

"Alma!" je vzdihnil melko, "saj jaz ne morem nič za to, da mi je tako nezmočno življenje. In ti tudi ne moreš nič za to, da si prevelika zame!"

Ta beseda mu zopet ni ugajala in pirla ga je neprjetno. Vstal je neglo in stopal premišljeno po sobi.

Zakaj pa naj bi bil človek takoj skromen? Zavedal se je dobro, da je skozinsko fin človek, da je dober in pošten, razumn in zrel. Kaj so njemu na primer vse te puhle zabave zunaj v svetu, kakršni iščejo vsi drugi? Kaj ga bričajo te šantanke in pevke? In ali ni njegovo srce popolnoma čist? In nežne poezije čudovitih bajk, pestrih zakladov polna nješča duša?

"Njena tudi!" se je oglasilo nekaj v njegovih prsih. Prikimal je kakor da se je šele zdaj spomnil pravega. "Taka poezija je za njo. Kako je gledala spomnili vum, ko je vse cvetelo, in kake so bile takrat njene oči!... Njemu pa je postala vsa ona besa, tihia krasota že čez par dni dolgočasna. Samo nekaj ga je zgrabilo mogočno tudi tedaj. Vrt pod njegovim oknom je bil last jezuitov in proti večer vsega gledal po trije tod mimo. In oni kontrast, te črne postave, ti bledi, nemti obrazi, nad njimi pa svetlo evertje in ptičje žgolenje, ga je čudovito omamljal, da je slednji večer pričakoval nestreno čudne procesije smrti sredi življenja.

Deževalo ni nič več, in nad holom je stala mavrica. Tako izmučen je bil, tako vse vlevanje njegove duše je bila razburkala in razteplila nevihta, da mu je ležalo zdaj vse trudno, razbito, šibko v prsil. Ah, ali bolelo je te pol ure vendar tako lepo globoko notri v njih!... In zdaj zopet vse vse, vse pusto...

Ustavil se je sredi sobe in gledal dolgo v tla. In kaj zdaj? Hm, nič! Zopet trap-trap-trap po cesti naprej! Kaj pa naj stori drugega? Če bi posegli veliki tragčeni konflikti v njegovem usodo, zbuli bi si pomagati, toda tu je vse tako banalno, da bi bilo vsako upiranje še bolj banalno. "Če ti nalozijo malo, še čutiš ne; če ti nalozijo preveč, te breme stre; toda meni so dali baš toliko, da ni premalo ne preveč, zato je treba nesti..."

"Sicer pa — zakaj se sploh nstavljam in branim? Pravzaprav me pregaanja samo fiksna ideja, da se ne vdam; ker sem se zakljal, da se vdam." — —

Sedel je zopet na stol, podprt glavo in gledal vum in gledal da-leč...

Da, kako strastno je govoril oni večer, ko se je poslavil po zadnjem izpitu na univerzi od tovarisjev. Bilo jih je malo, a bili so dečki! In prisego so si, da se bodo borili za svojo milost, dokler se bodo mogli. Ampak: ali si jo je ohranil kdaj izmed njih? Ne, niti eden: vi so postali pristne, prepričane filistri.

On je zadnji. In tudi on se hoče podati — še noč!

"Še je volje v meni, še je moči", se je vzravnal ponosno: "obrimimo silico in borimo se za to, proti čemur smo stali! S temi le svojimi žilavimi rokami, s katrimi sem si ustvaril eksistence, s katerimi sem se preboril do svojega današnjega mesta v človeški družbi, hočem streti vse to, kar mi je na poti — do filistra. A naj-

prej proč iz te sobe, vum izmed teh spominov! Bojim se, če bi začelo zopet šumeti tam zunaj..."

Še enkrat se mu jen stavil noge, in se zazrli v pod, potem se je obrnil neglo proti durim in šel v kuhinjo.

Alma je stala pri ognjišču in zajemala z luknjastim korčkom emoke iz loneči, moči porceanast krožnik. Malo luči je se prihajalo od zunaj, in odvij se je vognjevca v zorenjem življenju. Prišel je bit do ovinka. Še en pogled v slovo nazaj, potem pa vesselo v mirno za brdot...

Odsel je v jedilnico in čakal večerje in Almu. V duši mu je bilo sladkotožno. Spomnil se je tistega pogleda na vrt tam zadaj, ko se je bilo osulo v maju zadnje evetje, in so se odela drevesa v sončno-zeleno, baržunaste halje. Ta-krat je pričelo šumeti tam zunaj...

Alma je stala pri ognjišču in zajemala z luknjastim korčkom emoke iz loneči, moči porceanast krožnik. Malo luči je se prihajalo od zunaj, in odvij se je vognjevca v zorenjem življenju. Prišel je bit do ovinka. Še en pogled v slovo nazaj, potem pa vesselo v mirno za brdot...

Dekla je bila postavila večerjo na mizo, in duh po emokih se je bil razlezil po sobi.

Ozrl se je na nje in se jin namenil dobrohotno in prijazno.

13 sinov.

Nek mal posestnik na Sedmoščaku je dobil trinajstega sina. Poprosil je cesarja Franca Josipa za botra. Ceser prošnji sicer ni ugodil, pač pa je poslal očetu pismo in 100 K kot darilo za novo-rojenca.

Naravna ohajska vina, najboljše kakovosti, Delaware, Catawba in Concord, prodaja

Josip Svete,

1780-82 E. 28th St.,

Lorain, O.

Delaware po 90c. galona. Catawba po 70c. galona, Concord po 50c. galona.

Vino razpoložljivo od 25 galonov naprej.

Za vino jamčim, da je popolnoma naravno.

Pri večjih naročilih značen popust.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTEJ.

Delo prve vrste.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL.

SLOVENSKO CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Marija Grill

Prodaja tele vina po.....	70c. galona
črno vino po.....	50c. "
Drošnik 4 galone za.....	\$1.00
Brijevec 12 steklenic za.....	\$12.00
4 gal. (sodček) za.....	\$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,

5308 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, O.

ZELO VAŽNO za pošiljalce denarjev v staro domovino.

Rojakom, ki

Z lagun.

Spisal Stefan Levkos.

Jasna poletna noč, brez mesečine.
Sedela sta na obali, na visokem, podzidanem okopu.

Pod njima je ležalo morje, tihio in črno, in zvezde so gorele po njem; zihale se, nalahko potrepetavale; tupatam je katero obliku lahke val; za hip je ugasnila, pa je zopet zagorela; tik nje je zažarela nova, dve, tri. — Migajale so in drhitele, zihale se in se lovile, ugašale in zaplamtevale.

Pod nogami jima je ležalo črno nebo, globoko je bilo in nalahko, nalahko je podhrtevalo — kakor od večernega hladu, kakor od strahu, kakor od neprijetne misli vznemirjen.

Zagledala sta se v črno, globoko nebo, ki jima je strmelo naspeti s stoterimi, s tisočerimi očmi, pomezgajocimi, polnimi življenja, polnimi svetlega ognja.

Sedela sta na okupu, noge spuščene po zidu nad morje. Iz oči jima je odsevala brezdanja glohi na ērno poletne noči, ērnega morja, gosto posejanega z zvezdami.

Dolgo sta molčala.

Prvi je izpregovoril Ivan. — Stegnil je roko in pokazal s prstom na vzhodno stran:

"Vidiš tisti sij, tisti jasni žar nad morjem?"

* Na vzhodu je žarel svetel sij, kakor bi se dramil dan daleč, da le za morjem — kakor bi se odsevalo bogre od kje — iz neba, iz morja samega; svetel sij in takoj na široko, da ga je človek skril z dlano, če ni daleč iztegnil roke.

Pavel se je ozrl proti tistemui siju in odgovoril:

"Vidim".

"Mesto je tam".

"Mesto? Ohmersko?"

"Da".

In zopet sta molčala in strmele v nebo pod seboj.

In zopet je dvignil Ivan roko, iztegnil jo in pokazal proti jugu:
"Vidiš tiste luči tam dol?"

"Vidim jih. Čisto bližu so; človek bi se dobro uprl v veso pa bi bil tam."

"Človek bi se dobro upiral pol drugo uro pa bi bil še daleč oddan. Trikrat dalje je, nego se zdi".

"In morje pod nama, ki se zdi brezdanje, kakor nebo, je takoj plitvo, da bi se zadušil v blatu, če bi zdajle zdrknil noter?"

"Jutri boš videl; vsa tu krasota se ti prignusi, smrdela bo do neba in kazala svojo sramoto; semtertja plitvi kanali kakor potoki, vse drugo blato in luža; če bi stopil vanje, se pogreñeš; in morski raki se izprehajajo po blatu; nerodni so in tako hitijo, da se jim človek naglas zasmijeje — kakor uši."

"In če bi se hote' sedaj odpetati s čotonom v noč, bi zagazili in obtičali v blatu, namesto da bi plula po brezdanosti v brezmejnost?"

"In čakati bi moral do jutra, da nama pridejo na pomoč."

"Pa me je na prvi pogled takoj ečarala ta krasota; še nikoli nisem videl morja."

"In zdaj vidiš veliko lužo; in jutri se ti bodo oči še bolj čudile kakor danes, ko izgine čarobna koprena, ki zastira vso to gususo."

"In tam, tiste luči na jugu, ki se zdijo tako bližu, tam je kopalice?"

"Tam je."

"In tudi tam luža in blato?"

"Ne več; tam ne ravno za hrbotom se mi končujejo lagune; da lje se odpira morje."

"Brezmejno in bezdanje?"

"Ne izpije ga pogled in objem ga ne obseže."

"In oči se mi ne načudijo, in duša se ga ne napoji, in sreč se ga ne naveliča! — Človek stoji in strmi!"

"Niso vsi ljudje, kakor si ti."

"In tudi ti ne! Tudi ti ne ljušči morja!"

"Ne vem, če ga ljubim; morda je samo strah, samo čudna groza, ki mi trepetata v srcu, ko stojim pred njim in mu zrem v lie." — "Res; — ni ljubezen, sama ljubezen ne; ko sem mu danes prvič pogledal v obraz, sem čutil v srce plahost in grozo."

"Občindovanje je to — občindovanje veličastva in mogočnosti — in plaho spoznanje svoje revne in malenkostne šibkosti."

"Človek bi se spustil, zdrknil bi — da mu poboža lice, da mu poljni obraz, pa bi obtičal in se zadušil v blatu."

"Tu-le da; ampak poglej, niti

do jutra bi ne veslat, pa bi bil tam spodaj."

"Brezmejnost, brezdanost?"

"Spustil bi se, pobozal bi lice in poljubil obraz, in bi se pogrejal v objemu — izgubljal bi se — pogrejal do nezavednosti."

"Pogreñil bi se do grla v blatu."

"Res; — še tako globoko, blato je na dnu; — ampak bi se pogreñil, bi te že ne bilo več."

"Veš, včasih ko sem bil še otrok, sem stal ob oknu; na obzoru so se spojili trije oblaki, od obzora so se razlili čez nebo — s solnčnim zlatom oblit;

— kakor breg, v solnčni luči okopan — kakor kos zlate dežele; onstran brega pa globoko nebo — kakor morje. Štel sem ob oknu in strmel v tisto morje nad sabo, kakor strmin sedaj v črno nebo pod seboj. In zaželel sem si v takih hipih krit, da bi se dvignil, da bi poletol in se potopil v tisto brezdanje morje."

"Poznal sem človeka, ki je bil od morja doma, pa ga ni dolgo let videl; prevzel ga je včasih hrepnenje, da se je zjokal kakor otrok. In ko se je vrnil, se je bal morja; ogibal bi se ga, če bi ga vleklo in vabilo s tako nepravljivo silo."

"Nekoč sem videl oči, prav podobne nočejšnjemu morju."

"Vlekle so in vabile, pa so ostale hladne in mirne; samo lesketal se je v njih; ne mogočen plamen — mrzle kresnice so nemirno lesketale v črni noči, globoki in brezdanji, kakor je nebo pod nogami, kakor morje nad glavo."

"Tudi ti si jih videl?"

"Videl in poznal. — Niso bile višnjeve kakor nebo, ne zelene kakor morsko dno; črno in hladne so bile kakor noč, potopljena v morje, posejane z zvezdami."

"A v krvi nemir in življenje, včasih pritajeno v pokrito, včasih pa divje razhrzdano?"

"Vse ravnotako."

"Priporoduj."

"Čemu?"

"Zumahnil je z roko in sklonil glavo — pa se je že tisti hip premislil."

"Poglej!"

"Pokazal je na sij daleč, daleč, za morjem, in na tiste luči je pokazal, ki so se zdele tako bližu."

"Vidil je tako."

"Avto je sledil njegovemu roku od vzhoda proti jugu."

"Vse ravnotako."

"Priporoduj."

"Čemu?"

"Zumahnil je z roko in sklonil glavo — pa se je že tisti hip premislil."

"Poglej!"

"Pokazal je na sij daleč, daleč, za morjem, in na tiste luči je pokazal, ki so se zdele tako bližu."

"Vidil je tako."

"Avto je sledil njegovemu roku od vzhoda proti jugu."

"Bilo je za gimanzijskih časov. Moj dom, ki mi je tako malo prišel, ker mi je bil namesto matere samo mačeha — daleč čez morje za gorami takrat. — Za počnitve se so naselili tujci v vas; gospoda iz mesta, od morja; — tamle iz tiste zarje so prisli. Nisem se mnogo brigal za nje; ne za njihova pota; imel sem svojo stezo, ravno začrtano, — in če sem se včasih ozrl čez plot, je ostala noge vedno na svoji poti."

"Brž prvi dan sem jih srečal, ko so se vracali od izprehoda. Kaj bi me brigali tujci; niti toliki ni sem zapomnil, ali so bili štirje ali jih je bilo pet. Pa sem se nehotele v nevedno ozrl. In tisti hip so se ozrl tiste oči, črne zeleni, — in če sem se včasih ozrl čez plot, je ostala noge vedno na svoji poti."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in noči, proti brezdanosti in brezmejnlosti, posojani z jasnimi zvezdami. Leto dni boj na življenje in smrt. Čez leto dni me je obiskala: lepa je bila takrat, da bi brezbožnik pokleplnil pred njo. Nisem trenil z očesom; — presenečen, preplašen, skoro, kakor človek, ki stopi nemadoma na morski breg; hipoma in nepričakovano se mu odpre morje pod nogami, sreč mu za hip zastane. — Ampak čudil sem se sam sebi, edkod toliko moči: stal sem trdno kakor hrast v viharju, miren kakor trst v brezveternem zatisiju. In takrat je bilo vse končano; nič drugoga ni vedela poveditak kakor o oblekah v klobukih, o plesih in zabavah; gospodila je brez zvez in brez poimenka kakor nekdanje dni, vse čisto kakor nekdaj. — Odprle so mi oči; odprle so se in spojile sem, da je na dnu, čisto na dnu morja samo blato, umazano, smrdeto.

"Magnificat!"

"V zboru je zadonelo za njim; ena dva sta snela klobuke in tihorecitičala močitev vsak zase. — Vesla so škripala in čoln se je zibel po kanalu; na otkru so zvoni zvonomi remarjem odhodnico: ubrani glasovi so se izgubili od čolna čez lagune; solnce je gledalo in se smehljalo."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in noči, proti brezdanosti in brezmejnlosti, posojani z jasnimi zvezdami. Leto dni boj na življenje in smrt. Čez leto dni me je obiskala: lepa je bila takrat, da bi brezbožnik pokleplnil pred njo. Nisem trenil z očesom; — presenečen, preplašen, skoro, kakor človek, ki stopi nemadoma na morski breg; hipoma in nepričakovano se mu odpre morje pod nogami, sreč mu za hip zastane. — Ampak čudil sem se sam sebi, edkod toliko moči: stal sem trdno kakor hrast v viharju, miren kakor trst v brezveternem zatisiju. In takrat je bilo vse končano; nič drugoga ni vedela poveditak kakor o oblekah v klobukih, o plesih in zabavah; gospodila je brez zvez in brez poimenka kakor nekdanje dni, vse čisto kakor nekdaj. — Odprle so mi oči; odprle so se in spojile sem, da je na dnu, čisto na dnu morja samo blato, umazano, smrdeto.

"Magnificat!"

"V zboru je zadonelo za njim; ena dva sta snela klobuke in tihorecitičala močitev vsak zase. — Vesla so škripala in čoln se je zibel po kanalu; na otkru so zvoni zvonomi remarjem odhodnico: ubrani glasovi so se izgubili od čolna čez lagune; solnce je gledalo in se smehljalo."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in noči, proti brezdanosti in brezmejnlosti, posojani z jasnimi zvezdami. Leto dni boj na življenje in smrt. Čez leto dni me je obiskala: lepa je bila takrat, da bi brezbožnik pokleplnil pred njo. Nisem trenil z očesom; — presenečen, preplašen, skoro, kakor človek, ki stopi nemadoma na morski breg; hipoma in nepričakovano se mu odpre morje pod nogami, sreč mu za hip zastane. — Ampak čudil sem se sam sebi, edkod toliko moči: stal sem trdno kakor hrast v viharju, miren kakor trst v brezveternem zatisiju. In takrat je bilo vse končano; nič drugoga ni vedela poveditak kakor o oblekah v klobukih, o plesih in zabavah; gospodila je brez zvez in brez poimenka kakor nekdanje dni, vse čisto kakor nekdaj. — Odprle so mi oči; odprle so se in spojile sem, da je na dnu, čisto na dnu morja samo blato, umazano, smrdeto.

"Magnificat!"

"V zboru je zadonelo za njim; ena dva sta snela klobuke in tihorecitičala močitev vsak zase. — Vesla so škripala in čoln se je zibel po kanalu; na otkru so zvoni zvonomi remarjem odhodnico: ubrani glasovi so se izgubili od čolna čez lagune; solnce je gledalo in se smehljalo."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in noči, proti brezdanosti in brezmejnlosti, posojani z jasnimi zvezdami. Leto dni boj na življenje in smrt. Čez leto dni me je obiskala: lepa je bila takrat, da bi brezbožnik pokleplnil pred njo. Nisem trenil z očesom; — presenečen, preplašen, skoro, kakor človek, ki stopi nemadoma na morski breg; hipoma in nepričakovano se mu odpre morje pod nogami, sreč mu za hip zastane. — Ampak čudil sem se sam sebi, edkod toliko moči: stal sem trdno kakor hrast v viharju, miren kakor trst v brezveternem zatisiju. In takrat je bilo vse končano; nič drugoga ni vedela poveditak kakor o oblekah v klobukih, o plesih in zabavah; gospodila je brez zvez in brez poimenka kakor nekdanje dni, vse čisto kakor nekdaj. — Odprle so mi oči; odprle so se in spojile sem, da je na dnu, čisto na dnu morja samo blato, umazano, smrdeto.

"Magnificat!"

"V zboru je zadonelo za njim; ena dva sta snela klobuke in tihorecitičala močitev vsak zase. — Vesla so škripala in čoln se je zibel po kanalu; na otkru so zvoni zvonomi remarjem odhodnico: ubrani glasovi so se izgubili od čolna čez lagune; solnce je gledalo in se smehljalo."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in noči, proti brezdanosti in brezmejnlosti, posojani z jasnimi zvezdami. Leto dni boj na življenje in smrt. Čez leto dni me je obiskala: lepa je bila takrat, da bi brezbožnik pokleplnil pred njo. Nisem trenil z očesom; — presenečen, preplašen, skoro, kakor človek, ki stopi nemadoma na morski breg; hipoma in nepričakovano se mu odpre morje pod nogami, sreč mu za hip zastane. — Ampak čudil sem se sam sebi, edkod toliko moči: stal sem trdno kakor hrast v viharju, miren kakor trst v brezveternem zatisiju. In takrat je bilo vse končano; nič drugoga ni vedela poveditak kakor o oblekah v klobukih, o plesih in zabavah; gospodila je brez zvez in brez poimenka kakor nekdanje dni, vse čisto kakor nekdaj. — Odprle so mi oči; odprle so se in spojile sem, da je na dnu, čisto na dnu morja samo blato, umazano, smrdeto.

"Magnificat!"

"V zboru je zadonelo za njim; ena dva sta snela klobuke in tihorecitičala močitev vsak zase. — Vesla so škripala in čoln se je zibel po kanalu; na otkru so zvoni zvonomi remarjem odhodnico: ubrani glasovi so se izgubili od čolna čez lagune; solnce je gledalo in se smehljalo."

"Nisem bil šibak! Bojeval sem se, omahoval sem, pa nisem omahnil; bojeval sem se z vsemi silami proti morju in no

Ukorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI

Predsednik IVAN GROZIC, 507 Chesty Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOCIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MICHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1204 1/2 St. 20th St.
Magaznjik: IVAN GOZER, Ely, Minn., Box 195.
Kasniki: ALOJZ VIKANT, Lorain, Ohio, 1708 E. 20th St.

VRNOVNI ZDRAVNIKI

Dr. MARTIN S. IVANC, 507 Chesty Way or Box 57.

NADZORNIKI

ALOJZ KOSTELIC, Salina, Colo., Box 528.
MICHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 118 — 7th St.
FRANCIS SPESAR, Kansas City, Kans., 432 No. 6th St.

POROTNIKI

IVAN KREZERNIK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOZER, Chisholm, Minn., Box 118.
MARTIN KOCHERVAR, Pueblo, Colo., 1118 Miller Ave.

Vsi dobiti naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljave
na glavnega blagajnika Jednota.

Društvene glasile: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrla je v St. Petru pri Novem mestu gospa Marija Bojanec, rojena Vintar, dne 22. avg.

Umrla je v Dravljah Julija Kučanov, vulgo Mežnarjev. Njeni mati je tekmo sedmih let izgubila štiri hčere, ki so vse umarle za jedino.

Občenega so našli 22. avgusta zjutraj v gozdu pri Veliki Gobi v Litijskem okraju okrajnega sluga Janeza Pajerja. Prodal je 1. 1910 posestvo v Borji, s samo službo pa ni mogel izhajati; zato je zelenel v dolgove. Ker ni bil tudi doma prave zastopnosti, se mu je najbrže uveličal. Njegova mati je bila že v blazinici v oskrbi.

Samcmer v zapetu. Dne 23. avgusta ponoči se je v policijskem zaporu v Ljubljani obesil Pavel Železnikar, ki je imel za mesto prepovedano povratke. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvačnico k sv. Kristofu. Pokojnik je bil za oblast in za občinstvo jako huda nadloga.

Poročil se je dne 19. avg. Josip Gogala učitelj slov. trgovske šole v Ljubljani, z gd. Evgenij Benigar, črker rovnatelja Ant. Benigara iz Gorice.

Aretacija triških tovarniških uradnikov na Laškem. Pred dnevi so napravili trije uradniki, in sicer dva iz tovarne Kozina in eden iz tovarne Mally v Tržiču, izlet na triglavsko pogorje. Prekoračili so laško mejo s fotografčnim aparatom. Na Laškem so jih takoj kot volumni aretrirali in pridržali v zaporu. Od tam so niznili aretrirane brzjavljavo v Tržič, kaka usoda jih je zadela. Govorito se v kratkem dokaže, da so oni gospodje tovarniški uradniki in ne volumni.

Nepotrdljiv potepluh. K zgradbi Belokranjske železnice so prišli s pravimi in poštenimi delavci tudi nekateri, ki skusajo živeti le od dela drugih ljudi. Tako se je tudi po Novem mestu samem klanil neki Ludovik Stare, pleskarSKI pomočnik z Iga pri Ljubljani. Pred nekaj meseci se je s svojim enakovrednim tovaršem potpeljal po Beli Krajini. Bil je ovaden, da je v družbi svojega tovarša poskusil cestni rop izvršiti nad nekim delavcem, s katerim sta skušaj delala na progi blizu Semiča. Takrat se je obema posrečilo se reči iz zanj, bila sta oba oproščena. Toda svarilo, ki sta ga dobila na pot, naj se raje oprimeta poštenega dela pri Staretu ni nič zaledlo. Ravnal se je po zgledu večine tistih, ki zdaj iz Ljubljane in okolice pri Belokranjski železnici isčejo zasluzka, ampak samo takega, pri katerem ni treba nič delati, pri dobro živeti. Staretu bi ne bilo treba delati kot navaden delavec na progi. On je izučen plesarski pomočnik. Pa ta poštena obrt mu ne diši. Raje se potepilje po prog, dela par dni potem, ko vse zabi je na šnopsu, nadleguje ljudi za podporo. Pri tem svojem poslu pa je Stare tudi nasišen. Ko je prišel v Novem mestu v hišo neke gospe, je zahteval nič manj kakor 60 vinjarjev. Ko mu je gospa ponudila 4 vinjarjev, je postal tako vsiljiv, da se mu je moral groziti s poklicanjem mestnega stražnika. Pa tudi pred posameznim stražnikom Stare nimata strahu. Komaj je prišel na trg, že je vprito redarja na trgu ustavljal nekoga gospoda in ga nadlegoval za denar. Na opomin mestnega nadstražnika se je Sta-

12 potnikov je dobilo precej težke poškodbe in so morali na Općini izstopiti. Tam so dobili prvo zdravniško pomoč in so se odpreljali s prihodnjim vlakom naprej. Bilo pa je med pasažirji tudi več lahko ranjenih. Natancenjeje počitnosti glede te nesreče, ki zna postati za marsikoga usodna, se niso znane.

Aretirani narednik Schmutz, ki je bil, kakor znano, aretovan s puljskim poštarjem Nicolichem vred radi vohunstva, se nahaja na prostem. Dokazali mu niso ničesar. Nadpoštar Nicholich se nahaja še v zapori, ker se gre pri nujem za ponovljenje uradnega denarja.

Morski volk. V višini Crkvene je zapazil kapitan parnika "Lika" družbe "Ungaro-Croate" 4 metre dolgega morskega volka. Malo razveseljava vest za tam se nahajajoče tujee.

Predzri vlonilci. Ko je vstopil dne 22. avg. zjutraj lesni trgovce Volk na Reki v spremstvu enega svojih uradnikov v svojo pisarno, je padlo nenadoma proti njima več strelov, ki pa k sreči niso zadeli. V pisarni so bili vlonilci, katera sta omenjena iznenadila. Pobrali so trenutek, ko sta ta dva odskočila in pobegnili skozi okno.

Koce. Iz Trsta poročajo: Koze se še vedno širijo. Pojavila sta se nova slučaja, in sicer je zbolel otrok nekega peka in neki 20-letni delavec. Oba so prepeljani v infekcijsko bolnico. Stanovanji običnih bolnikov so desinficirali ter zaprli prodajalno pekovo.

Maščevanje zapuščene ljubice. Iz Trsta poročajo: Pred nekaj dnevi zvečer ob ob pol 11. je neka mlada ženska prišla v kavarno "Nuova York", se približala nekemu gostu ter ga napadla. Nato ga je zvlekla na cesto ter ga izročila policiji. Na policiji so dognali, da se piše Candido Portinaro in da je brezposeln agent doma iz Monte Forta. Ženska ga je obdolžila, da ji je obljubil zakon ter jo pod to pretvezo zapeljal.

Razenteaga pa ji je ukradel več dragocenosti ter ji izvabil tudi nekaj denarja. Obdržali so ga na policiji.

Peskušena samomora. 30letna Eliza Giarani, stanujoča v ulici seeste Fontane št. 15 v Trstu, se je skušala pri neki svoji priateljici zastrupiti. Izpila je steklenico karbolne kislino, a so jo se pravčasno rešili in odpeljali v bolničico. — 50letna Eliza Bernetič, stanujoča v ulici Rosetti št. 41, je v ulici Chiozza tudi izpila steklenico strupu. Odpeljali so jo v bolnišnico.

Petdesetletnica dela. Dne 17. avgusta je praznovala Ana Kovacičeva v Trstu petdesetletnico svojega službovanja pri veletrgovini Franje Siegmund. Da bi ostala delavka toliko časa pri hiši, je redek služaj.

Odlikanje policijskega stražnika. Na cesarjev rojstni dan je bil v Trstu odkovan s srebrnimi krizeem za zasluge policijski krizet Matevž Krastič, ki je bil dne 4. februarja rešil iz velikega kanala potapljaljajočega se moža. Krastič je bil skočil v vodo v vsej svoji opravi, vselej česar je bila rešitev tem nevarnejša.

Dvojni trojki v enem mestu. V malem mestu Vodice pri Sibeniku v Dalmaciji sta dve ženski povili trojčke: vsaka po 2 deklie in 1 dečka. Lep zakonski blagoslov!

Koroško. Surov pobijalec. V neki celovski gostilni ob Belaški cesti sta se sprila delavec Jakob Schweiger in Lovrene Kalteberger. Schweiger je svojemu nasprotniku prisoli zašnico in je začel tako razbijati, da so ga posadili na svež zrak. Tam je počakal Kaltenbergerja in ga v hrbot v desno ramo večkrat zabolel s 40 centimetrov dolgim kuhinjskim nožem. Razrezal mu je tudi kožo na glavi od desnega do levega usesa; končno ga je, ležečega na tleh, hotel udariti s sodčkom, pa ga je prej k sreči zagrabil policijski odgnal v zapor. Kaltenbergerju so rane za silo obvezali in ga prepeljali v deželno bolnišnico. Ranjen je hudo in težko da bi okreval.

Nasilnež. Mesarski pomočnik Fran Vančer je vrgel 11. avg. zaročno zjutraj v spalnico mesarja Magdalencev v Otočah pri Celovcu kamen, razbil dve špi in potem pobegnil. Orožniki so ga dobiti in izročili celovškemu deželnemu sodišču. Vančer je bil lani pri Magdalencu v službi.

Trgovke s človeškim mesom. Iz Celovca poročajo: Dne 2. avg. so se prepeljale iz Aleksandrije tri ženske v starosti od 40 do 50 let v Trst, odkoder so se odpeljale 9.

avg. v Celovec. Ena teh treh ženski ima javno hišo v Kahiri (Cairo) v Egiptu. Ni izključeno, da so prisile te ženske v našo deželo in bližnjo Kranjsko na lov.

Cela vas pogrebla. V Selih pri Celovcu je nastal požar in ogenj se je hitro širil. V kratkem času je zgorelo 22 hiš v gospodarskimi poslopji vred.

Ker je manjkalo vode, ni moglo gasilno društvo pomagati. Ko so okoliška društva prišla na pomoč, ni bilo nicenske več, kar bi mogla rešiti. Vse je bilo uničeno. Sedem glav goveje živine je tudi zgorelo. Najbrže je do začagal.

Vlom v vilo. Iz Beljaka poročajo: Dne 14. avg. pomoči so neznameniti zlikovci vlonili v vilo dr. Hokeja ob Osobjanskem jezeru. Ukradli so mnogo dragoceneosti.

Nesreča pri ribarenju. Iz Savodja poročajo: Dne 19. avg. je sel veterinarje Josip Laz in dr. Popovacem ribe lovit. Kar naenkrat je dr. Popovac pogrešil svojega tovariša. Lax je manjše pač čez neko dva metra široko skalo v vodo, kjer je utonil.

Roparski umor ali uboj. Od Sv. Mohorja poročajo, da so našli 18. avgusta ob državni cesti v Draženčah mrtvega kovača Jurja Flascherberga. Mrtvec ima težko in globoko rano na glavi, katere je dobil brzotne z udarcem z motkom ali s kramponom. Cela zadeva še ni pojasnjena, nekateri trdijo, da se je izvršil roparski umor, drugi pa, da je napadel kovač eden njegovih sovražnikov, s katerim se je prejšnji večer v nekem gostilni sprl.

Izginjal. Iz trgovce Peter Maša v St. Ruperti pri Celovcu in zapustil več tisoč kron dolga.

Utepljenka. Iz Bilečevi poročajo: Iz Drave so potegnili 55 let staro Ane Marinčič. Bita je gluho in umoljena.

Samcmor. V Krivi Vrbi se je ustrelil ondotni restavrat Fran Schützenauer.

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
Victoria Louise	sept. 12	Hamburg
New York	"	Southampton
Olympic (novi)	"	Saintampton
Zeeland	"	Antwerpen
Martha Washington	"	Trst-Fiume
G. Kurfuerst	"	Bretzen
Niagara	"	Havre
Columbia	"	Glasgow
K. Wilh. d. Gr.	"	Bretzen
Rotterdam	"	Rotterdam
La Savoie	"	Havre
Koenig, Louise	"	Bremen
Celtic	"	Liverpool
St. Paul	"	Souhampton
Imperator	"	Hamburg
Ročambesc	"	Havre
Patricia	"	Hamburg
Majestic	"	Souhampton
Kaiser Wilh. II	"	Antwerpen
America	"	Bremen
Potsdam	"	Rotterdam
Lusitania	"	Liverpool
La Provence	"	Havre

Gledete come za parobrodne liste in vsa druga pojasnila obrnite se:

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

ROJAKOM
v Pennsylvaniji in W. Virginiji
NA ZNANJE.

Rojakom v Pennsylvaniji in West Virginiji naznajamo, da jih obiše naš novi potnik

Mr. LEO STRUKELJ, ki je zastopnik Slovenie Publishing Company in pooblaščen pobičari naročnino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročnina.

Sedaj je v okolici Pittsburgha.

Včadno in povsod so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bude tudi novemu potniku na prvem potovanju takoj. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovenie Publishing Co.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. Č. Ficreffe, Pa. Vaših sanj ne moremo priobčiti, ker bi gotovo ne zanimale nobenega bralec. V splošnem imajo zadnji čas določni čudno navado. Parkrat je terbovec priobčil v dobrli obliki svoje sanje in tekom enega tedna smo že imeli par ducatov "sanj" v uredništvu. Dopus naj bo staren, to je vendar prvi pogoj!

A. M. Sheboygan, Wis. Izmed slovenskih dnevnikov imava "Glas Naroda" največ naročnikov okrog 10,000; "Slovenec" in "Slovenski Narod" jih imata po 8000. — Tednik "Domoljub" je tiskajo v 30,000 izvodov, toda plačanih naročnikov ima komaj polovico, ker ga precej razposiljajo zastonj v agitatorje in reklamne svrhe.

DOKAZANA RESNICA.

Če ste že gledali za svet vesovod, zakaj bi ne prišli pogledati tiste, kjer je danes že veliko slovenskih farmerjev! Tam vidite na svoje oči, kako lepa polja so. Tam gorovite s svojim rojakinom farmerjem, pa ga vprašate o vsem. Tam se lahko na svoje oči prepričate, kako lepa polja so napravili farmerji v teku enega ali dveh let. Tudi tisti, ki so se naselili letos gori, imajo že polno obdelanega in vse raste, da ne dobite zlepka takega polja, pa greste lahko kamor hočete. Pridite zdaj pogledat, pa se bodete zdaj kaščna polja so napravili naši pridni farmerji v teku par mesecev. In skoraj vsi so začeli s tako majhnim denarjem, da bi ne shajali nikjer kot shajajo tam, kjer v resnici raste vse, da človeka veseli, kamor pogleda. Tam se boste lahko prepričali, da je polno studenec, zdrav, gorak kraj, ki nikdar ne trpi od suše. Pridite in prepričajte se sami! Mi pa posiljamo velikih hval v javnost, ker veljajo veliko denarja, pač pa sporočamo javnosti, da so vasi farmerji zadovoljni in to je glavno. O vsem drugem pa se prepričate sami lahko, če prideš do nas, pa gremo skupno pogledati. Tam lahko pogledate in pozveste vse od svojih rojakov farmerjev, pa se bodete kmalu prepričali, da se ne hvailimo sami

